

मा. सर्वोच्च न्यायालयात दाखल जनहित याचिकेच्या अनुषंगाने केंद्र शासनाने निर्गमित केलेल्या सुचनेनुसार कुटुंब नियोजन शास्त्रक्रियेनंतर उद्भवणाऱ्या असफल, गुंतागुंत झालेल्या व मृत्यु प्रकरणी लाभार्थीस केंद्र शासनाच्या मापदंडानुसार जेवढी नुकसान भरपाई देण्यात येते तितकीच नुकसान भरपाई राज्य शासनाच्या निधीतून देण्याबाबत.

**महाराष्ट्र शासन
सार्वजनिक आरोग्य विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: कुनिशा-२०१७/७१८/प्र.क्र.३४३/कु.क.**

१० वा मजला, बी विंग, गो. ते. रुग्णालय संकूल इमारत
नवीन मंत्रालय, लो.टि. मार्ग, मुंबई- ४०० ००९
तारीख: ११ ऑक्टोबर, २०१९

वाचा -

- १) वित्त विभाग शासन परिपत्रक क्रमांक: पुरक-२०१९/प्र.क्र.९३/अर्थ-३, दि.१.७.२०१९
- २) सार्वजनिक आरोग्य विभाग शासन परिपत्रक क्रमांक : अर्थसं-२०१९/प्र.क्र.९३/ अर्थसंकल्प, दि.१५.७.२०१९

प्रस्तावना -

कुटुंब नियोजन शास्त्रक्रियेनंतर उद्भवणाऱ्या असफलता, गुतांगुंत व मृत्यु प्रकरणी सन २०१६-२०१७, सन २०१७-२०१८ व सन २०१८-२०१९ या वर्षांमध्ये उद्भवलेल्या १८२७ प्रकरणांना मा. सर्वोच्च न्यायालय यांनी जनहित याचिका क्र. १५/२०१२ या प्रकरणात दि. १४.९.२०१६ रोजी दिलेल्या मार्गदर्शक सुचनांमधील क्र. ६ अन्वये संबंधित लाभार्थीस राष्ट्रीय आरोग्य अभियानातुन केंद्र शासनाच्या मापदंडानुसार जेवढी नुकसान भरपाई देण्यात येते तितकीच नुकसान भरपाई राज्य शासनाच्या निधीमधून देखील देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यास अनुसरुन शासनाने पुढील निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय-

जुन, २०१९ च्या पावसाळी अधिवेशनात मंजुर करण्यात आलेल्या रु.६,५१,५८,०००/- (रु. सहा कोटी एककावन लाख अड्हावन्न हजार फक्त) इतक्या निधीच्या ६०% इतका म्हणजेच रु. ३,९०,९४,८००/- (रु. तीन कोटी नव्वद लाख चौच्यांन्न व हजार आठशे फक्त) इतका निधी वितरीत करण्यास या शासन निर्णयाद्वारे मंजुरी देण्यात येत आहे. या निधीसाठी अतिरिक्त संचालक, आरोग्य सेवा राज्य कुटुंब कल्याण कार्यालय, पुणे यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

२. सन २०१९-२०२० या आर्थिक वर्षासाठी पुरवणी मागणीद्वारे मंजुर केलेल्या रु.६,५१,५८,०००/- (रु. सहा कोटी एककावन लाख अड्डावन्न हजार फक्त) एवढया निधीपैकी या शासन निर्णयाद्वारे मंजुर केलेला रु. ३,९०,९४,८००/- (रु. तीन कोटी नव्वद लाख चौच्यांन्नव हजार आठशे फक्त) एवढा निधी मागणी क्रमांक आर-१, २२११ - कुटुंब कल्याण, १०५ नुकसान भरपाई, (०१) नुकसान भरपाई, (०१) (०२) पुरुष नसबंदी शास्त्रक्रियेसाठी प्रोत्साहनात्मक रक्कम (कार्यक्रम), (२२११ ०५१७) ३१, सहाय्यक अनुदान (वेतनेतर) या लेखाशीर्षाखाली मंजुर झालेल्या तरतुदीतुन खर्च करण्यात यावा.

३. वित्त विभागाच्या शासन निर्णय पत्र क्र. अर्थसं-२०१९/प्र.क्र.९२/अर्थ-३,दि.८.७.२०१९ सोबतच्या परिशिष्टातील अनु क्र. ९ मधील अटी व शर्तीची पुर्तता केलेली आहे. केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार कुटुंब नियोजन नुकसान भरपाई हा कार्यक्रम राज्यात राबविण्यात येत असल्याने केंद्र शासनाने दिलेल्या मार्गदर्शक सूचनांचे आणि नियमांचे सर्व संबंधितांनी काटेकोरपणे पालन करावे व योजनेची प्रभावी अंमलबजावणी करण्यात यावी. तसेच पात्र लाभार्थी योजनेच्या लाभापासून वंचित राहणार नाहीत याची दक्षता सर्व संबंधित अधिकारी यांनी घ्यावी.

४. हा शासन निर्णय नियोजन विभागाच्या अनौपचारीक संदर्भ क्र. १४३/१४७२,दि.२१.८.२०१९ व वित्त विभागाच्या अनौपचारीक संदर्भ क्र.कार्यासन व्यय १३ दि.४.९.२०१९ अन्वये प्राप्त सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१९१०१११५५३२९२९१७ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(ज.स.तडवी)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. महालेखापाल, महाराष्ट्र-१/२ (लेखा अनुज्ञेयता/लेखापरिक्षा), मुंबई/ नागपूर .
२. अधिदान व लेखाधिकारी, मुंबई.
३. निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई
४. आयुक्त, आरोग्य सेवा तथा अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई.

५. संचालक, आरोग्य सेवा संचालनालय, मुंबई.
६. सह संचालक (अर्थ व प्रशासन), आरोग्य सेवा संचालनायल, मुंबई
७. अतिरिक्त संचालक, आरोग्य सेवा, राज्य कुटुंब कल्याण कार्यालय, पुणे
८. नियोजन विभाग (कार्यासन १४७२/ कार्यासन १४११), मंत्रालय, मुंबई.
९. वित्त विभाग (व्यय-१३/अर्थसंकल्प-९), मंत्रालय, मुंबई
१०. सार्वजनिक आरोग्य विभाग (अर्थसंकल्प/लेखा), मंत्रालय, मुंबई.
११. निवडनस्ती.